

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.223/2017/4.szám

A tanács tagjai: . Havasi Péter a tanács elnöke

. Udvary Katalin előadó bíró

. Mocsár Attila Zsolt bíró

A felperesek: I. rendű

II. rendű

III. rendű

IV. rendű

A felperesek képviselője:

Glósz Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Glósz Gábor ügyvéd)

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

ácsos

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

écsi Ítéltábla Pf.VI.20.064/2016/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

árdi Törvényszék 16.P.20.424/2015/10.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a II. és III. rendű felpereseknek 200.000 (kétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, és térítsen meg az államnak külön felhívásra 1.200.000 (egymillió-kétszázezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű felperes házastársa, a II-III. rendű felperesek édesanyja, a IV. rendű felperes gyermeke, V.A. 2013. október 25-én motorkerékpár utasaként balesetet szenvedett, amelynek következtében életét veszítette. A balesetet okozó járműre kötött kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés alapján az alperes biztosító a vagyoni kártérítéseken kívül az I. és a IV. rendű felpereseknek összesen személyenként 1.500.000 forintot, a

II-III. rendű felpereseknek személyenként 2.200.000 forintot fizetett ki nem vagyoni kártérítésként.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperesek keresete a további vagyoni és nem vagyoni kártérítéseik megfizetésére irányult.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a vagyoni és nem vagyoni károkat megtérítette.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest arra, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű felperesnek vagyoni kártérítés címén 215.000 forintot, a II-III. rendű felpereseknek nem vagyoni kártérítés címén személyenként 4.800.000 forintot, a IV. rendű felperesnek nem vagyoni kártérítés címén 1.500.000 forintot, és ezen összegeknek a 2013. október 26. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatát; ezt meghaladóan a keresetet elutasította és rendelkezett a perköltség viseléséről.
- [5] A peres felek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében megváltoztatta és az I. rendű felperes javára szóló marasztalási összeget 1.300.000 forint tőke után 2013. október 26. napjától 2015. október 9. napjáig járó törvényes kamataival, a II. rendű felperes javára szóló marasztalási összeget 7.800.000 forintra és ennek az elsőfokú ítéletben írt kezdő időponttól járó és mértékű kamataira, valamint 2.000.000 forint után a 2013. október 26-tól 2015. október 9. napjáig járó törvényes kamataival, a III. rendű felperes javára szóló marasztalási összeget 7.800.000 forintra és ennek az elsőfokú ítéletben írt kezdő időponttól járó és mértékű kamataira, valamint 2.000.000 forint tőke után 2013. október 26-tól 2015. október 9-ig járó törvényes mértékű kamataival, a IV. rendű felperes javára szóló marasztalási összeget 1.300.000 forint tőke után 2013. október 26-tól 2015. október 9. napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamataival felemelte és rendelkezett az első- és a másodfokú perköltségek viseléséről. A jogerős ítélet indokolása szerint a tragikus baleset a felperesek esetében a hasonló tragédiával közismerten együtt járó következményeket okozott, amelyeket az elsőfokú bíróság kellően feltárt, nem értett egyet azonban a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által alkalmazott mértéktartással. Kiemelte, hogy a II. és a III. rendű felperesek esetében az alapvető hozzátartozói kötődés olyan életkorban szakadt meg, amikor a személyiség formálódásának a szülő példamutatása és érzelmi elérhetősége a biztos háttere, és amely nélkül a harmonikus személyiségfejlődés nehezen vagy egyáltalán nem ellensúlyozható hátrányt szenved. A II. és a III. rendű felperesek számára édesanyjuk halála a gyermekkori emlékeket negatív értelemben

átszínező életeseemény marad. Mindez a másodfokú bíróság szerint olyan súlyú személyiségi jogsérelmet okoz, amely a 2013. évi ár- és értékviszonyokra is figyelemmel csak a magyar kárrendezési joggyakorlatban kifejezetten jelentősnek mondható 10.000.000 forintnak megfelelő nem vagyoni kártérítéssel ellentételelezhető. Nem osztotta a másodfokú bíróság azt az alperesi álláspontot, hogy a felperesek az életkorukból adódóan nem szorultak közvetlen édesanyjai gondoskodásra. A másodfokú bíróság nem tartotta alaptalannak a per során teljesített nem vagyoni kártérítés összege után a káresemény bekövetkezésétől a teljesítésig eltelt időre járó késedelmi kamatok megfizetése iránti igényt, tekintettel arra, hogy a nem vagyoni kártérítést a károsodáskori értékviszonyokra figyelemmel ítélte meg a bíróság.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek a II. és III. rendű felperesek további nem vagyoni kártérítési igénye tekintetében hozott rendelkezésének hatályon kívül helyezését és ebben a körben a nem vagyoni kártérítés személyenként 1.800.000 forintra leszállítását kérte, mellőzve a késedelmi kamat megfizetésére vonatkozó alperesi kötelezettséget és ehhez igazítva a perköltséget. Az alperes jogi álláspontja szerint a másodfokú bíróság a Pp. 235. §-a (1) és (2) bekezdését, 253. §-a (3) bekezdését és a 206. §-ának (1) bekezdését megsértve hozta meg a jogerős ítéletet. Az alperes kifogásolta, hogy a felperesek fellebbezési kérelme alapján egyértelműen nem állapítható meg, hogy az elsőfokú ítélet megváltoztatását mennyiben kérték. A fellebbezési kérelem indokolásában személyenként 10.000.000 forint nem vagyoni kártérítésre utalnak, mindez azonban nem egyezik a fellebbezés kérelmi részében foglaltakkal. Ezért a Pp. 235. §-ának (2) bekezdésére és a Pp. 95. §-ára tekintettel az elsőfokú bíróságnak a kérelem pontosítására kellett volna felhívnia a felpereseket; pontatlan kérelmükre tekintettel a jogerős ítélet jogszabálysértő. Az alperes felülvizsgálati kérelme szerint a II. és III. rendű felperesek nem igazoltak olyan rendkívüli körülményt, amely az általános gyakorlatot jelentősen meghaladó mértékű 10.000.000 forint összegű nem vagyoni kártérítést indokolná. A II. és a III. rendű felperesek pszichés állapotának megállapítása egyértelműen szakkérdés, ennek ellenére a bíróság e körben elegendőnek tartotta a tanúk meghallgatását. Nem értékelte kellően továbbá, hogy a II. és III. rendű felperesek állapota szakmai segítséget nem igényelt, illetőleg az csak rövid ideig volt szükséges. Az alperes utalt két kúriai döntésre is annak alátámasztására, hogy az általános bírói gyakorlatot jelentősen meghaladó mértékű nem vagyoni kártérítést ítélte meg a másodfokú bíróság.
- [7] A II. és a III. rendű felperesek felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [8] A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése és a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott része az alperes felülvizsgálati kérelmében kifejtett okokból jogszabálysértő-e.
- [9] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [10] A perben nem volt vitatott az alperesnek a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény alapján fennálló helytállási kötelezettsége. A jogerős ítélet a II-III. rendű felpereseknek járó nem vagyoni kártérítés mértéke tekintetében támadott, ezért a Kúriának e körben kellett vizsgálnia, hogy a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabálysértés megállapítható-e.
- Az alperes tévesen hivatkozott a Pp. 235. §-a (1) és (2) bekezdésének, valamint a 253. §-a (3) bekezdésének megsértésére. A II-III. rendű felpereseknek a fellebbezésükben kifejtett álláspontja egyértelmű volt a tekintetben, hogy a lefolytatott bizonyítás alapján megállapítható nem vagyoni hátrányaik kompenzálására 10.000.000 forintot tartanak alkalmasnak, ehhez igazodó kérelmük előterjesztésénél azonban figyelembe vették a már kifizetett 2.200.000 forintot, ezért a nem vagyoni kártérítések 7.800.000 forintra való felemelésének a felülvizsgálati kérelemben kifejtett okok miatt eljárásjogi akadálya nem volt. A II-III. rendű felperesek a fellebbezésükben a marasztalási összeg 7.800.000 forintra történő felemelését kérték, továbbá a 2.000.000 forint után 2013. október 26-tól 2015. október 9-ig járó törvényes késedelmi kamatokat igényelték. A jogerős ítélet a fellebbezési kérelem keretei között, a Pp. 253. §-a (3) bekezdésének megsértése nélkül rendelkezett a nem vagyoni kártérítés felemeléséről akként, hogy az elsőfokú ítéletben írt kezdő időponttól járó és mértékű kamatokra utalt a marasztalási összeg 7.800.000 forintra történő felemelése mellett.
- [11] A nem vagyoni kárigény esetén a bíróságnak a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 355. §-ának (1) és (4) bekezdése alapján azt a kárpótlást kell megállapítania, amely a károsultat ért nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges. Ennek meghatározásánál a személyi sérelem súlyát, következményeit a károsodáskor fennálló ár- és értékviszonyokat, valamint a bírói gyakorlat összehasonlításra alkalmas más ügyekben hozott döntéseit kell mérlegelni. A bíróság a jogerős ítéletben a II. és a III. rendű felperesek balesettel összefüggő nem vagyoni hátrányait a szükséges bizonyítás lefolytatása után, a bizonyítékok Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelésével megalapozottan állapította meg, azt jól, jogszabálysértés nélkül értékelte és így

a nem vagyoni kártérítésnek az egyébként is mérlegeléssel meghatározott mértéke a felülvizsgálati eljárásban sikerrel nem volt támadható. A másodfokú bíróság helyesen emelte ki, hogy a szülő elvesztésének a II-III. rendű felperesek személyiségformálódásában milyen szerepe van és jól utalt mindarra a hátrányra, amely a II-III. rendű felperesek személyhez fűződő jogai sérelmét megalapozza. A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott kúriai döntések a részben eltérő tényállásra, továbbá a károsult közrehatásának értékelésére is tekintettel az adott esetben nem irányadóak.

Záró rész

- [12] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott részét a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [13] A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest a II. és III. rendű felperesek felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, míg a felülvizsgálati illeték viseléséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2017. április 24.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző